

SWPBS: EEN POSITIEVE KIJK OP HET GEDRAG VAN LEERLINGEN

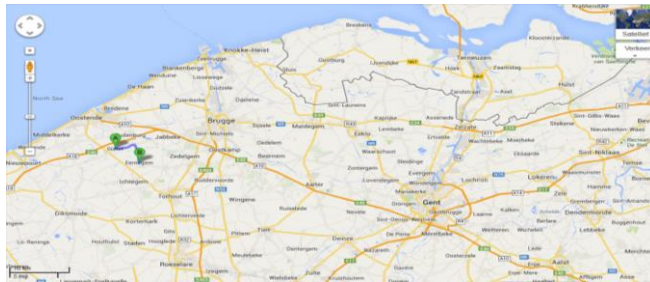
Gilbert Deketelaere
Sint-Godelievecollege Gistel-Eernegem

Even voorstellen...

- Beleidsondersteuner Sint-Godelievecollege, Gistel-Eernegem
 - www.sigo.be
 - Coördinator leerlingbegeleiding 1^e graad
 - GOK-coördinator
 - Mentor nieuwe leraren
 - Kwaliteitscoördinator, critical friend
- Stichter SOK
- Contact: gilbert.deketelaere@sigo.be

Onze school

- Sint-Godelievecollege Gistel-Eernegem
 - ▣ Afdeling Gistel: 3 graden (ASO-TSO), enkel A-stroom
 - ong. 950 leerlingen
 - ▣ Afdeling Eernegem: enkel 1^e graad, A- en B-stroom
 - ong. 100 leerlingen – ong. 25 lln. in B-stroom

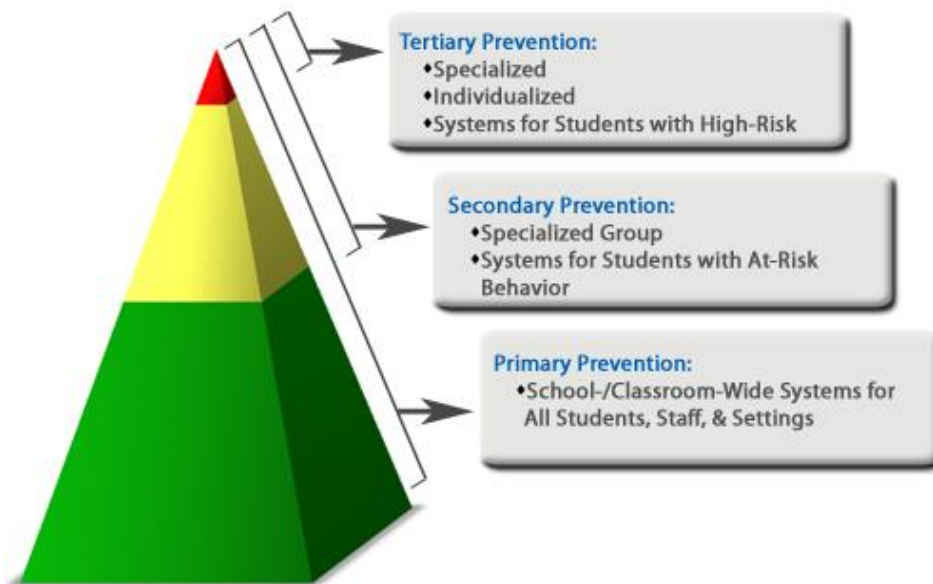
SWPBS

- School Wide Positive Behaviour Support
 - ▣ Creëert een veilige, **waarderende schoolomgeving** waarin het **gewenste gedrag** bij leerlingen wordt bevorderd, **probleemgedrag** wordt **voorkomen**, zodat elke leerling optimaal kan profiteren van het geboden **onderwijs**.

SWPBS

- SWPBS werkt vanuit gedeelde waarden, vertaald naar concreet gedrag
- SWPBS geldt voor alle leerlingen (schoolbrede aanpak)
 - ▣ Geen doelgroepenbeleid
- Preventie staat centraal: zoveel mogelijk voorkomen van probleemgedrag
 - ▣ Aanleren van gewenst gedrag
 - ▣ Belonen van gewenst gedrag: positieve bekrachtiging (“wat aandacht krijgt, groeit”)
- Planmatige aanpak op basis van data
- Partnerschap met ouders en samenwerking met de externe partners
- SWPBS is evidence based

Continuum of School-Wide Instructional & Positive Behavior Support

www.pbis.org

Aanpak vanuit eigen waarden

- Weten wat je wil!
 - ▣ Omschrijven van beoogde kwaliteit
- 3 waarden kiezen waar je volledig voor gaat
 - ▣ Waarden zijn zichtbaar in het gebouw
- Resultaat in de praktijk: voorbeeld
 - ▣ Respect, eerlijkheid, verantwoordelijkheid
(+ nauwkeurigheid, volharding)

Aanpak vanuit onze eigen waarden

- Waarden worden vertaald naar concreet gewenst gedrag. Voorbeelden:
 - ▣ Ik verwoord mijn mening op een aangename, vriendelijke manier.
 - ▣ Als ik iets fouts deed en een leraar, opvoeder, enz. spreekt mij daarop aan, dan geef ik dit eerlijk toe.
 - ▣ Bij samenwerking doe ik mijn deel.
 - ▣ ...

Aanleren van gewenst gedrag

- Aanleren, herhaald inoefenen en in herinnering brengen van gewenst gedrag
 - ▣ Goed gedrag is nooit vanzelfsprekend!
- Resultaat in de praktijk: voorbeelden
 - ▣ A-stroom: 1 uur per week POLS (leren leren + leren leven)
 - ▣ B-stroom: 1 uur per week sociale vaardigheidstraining
 - O.a. visualiseren van waarden, cursus Rots en Water
 - ▣ Creatieve verwerking (fotostrips, Keith Haring,...)

Aanleren van gewenst gedrag

- Ook inzetten op weerbaarheid
 - ▣ Stop, walk, talk (Rob Horner)

Ask them to:

Stop

Tell them to stop doing what they're doing and use your school's stop signal.

Then:

Walk

Walk away from problem behavior.

If the behavior doesn't stop:

Talk

Talk to an adult.

Positieve kijk op de leerling

- Hiermee staat of valt alles!
 - ▣ Als je als leerling nauwelijks positieve aandacht krijgt bij goed gedrag, waarom zou je het dan nog tonen?
- Belonen van gewenst gedrag
 - ▣ Toon uitdrukkelijk je waardering bij gewenst gedrag
 - ▣ Verras de leerling met positieve aandacht ("betrap" de leerling)
 - ▣ Doe het vaak: verhouding belonen:corrigeren = 4:1
 - ▣ Leg de nadruk op wat de leerling wél moet doen
 - Niet-taal vermijden
 - Geen antipestprogramma

Positieve kijk op de leerling

- Resultaat in de praktijk: voorbeelden
 - ▣ Uitdrukkelijk gewenst gedrag belonen in de les, op de speelplaats
 - ▣ Bij oudercontacten: starten met positieve punten
 - ▣ Bij klassenraden: starten met een positief rondje
 - ▣ Beloningskaart bij gedragsproblemen
 - ▣ Week van de WAUW
 - Duimpjes
 - ▣ Belonen van personeelsleden
 - Persoonlijk kaartje met waardering
 - Paaseitjes met woordje van dank

Preventie centraal

- Resultaat in de praktijk: voorbeelden
 - ▣ POLS in de A-stroom
 - ▣ Cursus sociale vaardigheden in B-stroom
 - ▣ B-uurtje: open communicatie
 - Bespreking leerling: ook aandacht voor positieve zaken
 - ▣ Oranje kaart
 - ▣ Check in check out
 - ▣ Aandacht voor aangenaam schoolklimaat / onderwijskwaliteit
 - Enquête bij leerlingen
 - Enquête bij leerkrachten
 - ▣ Goed Bezig!?-document: zelfevaluatie centraal bij attitudevorming

Interventies voor ongewenst gedrag

- Negatief gedrag aanvaarden we niet

Gebruik van data over gedrag

- Resultaat in de praktijk: voorbeelden
 - ▣ Registreren van telatkomers
 - ▣ Registreren van “zware overtredingen”: strafstudie, uit de les gezet
 - Opvolging leerlingen gebaseerd op data
 - Geen eenrichtingsstraat

Samenwerking met ouders

- Ouders kennen de waarden die de school nastreeft
 - ▣ Ouders kunnen de waarden ook thuis hanteren

Valkuilen, weerstand, misverstanden

- Belonen van leerlingen gaat over het belonen van het halen van goede resultaten
- “Leerlingen worden niet graag beloond. En zeker oudere leerlingen niet.”
- “Leerlingen hoeven niet beloond te worden: we mogen toch verwachten dat...”
- “Ik ben niet voor dit systeem want ik doe dit al jaren”
- “Belonen: allemaal goed en wel, maar straffen is ook belangrijk”
- “Je denkt toch niet dat we zullen doen wat ‘dien ollander’ zegt”

Randvoorwaarden

- Engagement in woord en daad van leidinggevende
 - ▣ Echt in het verhaal geloven!
 - SWPBS: geen one shot, geen trucjesdoos, geen makkelijke oplossing...
 - Goede voorbeeld tonen
 - ▣ Inspelen op weerstand
 - Niet terugplooiën bij de implementatiedip
 - In dialoog gaan
 - Oproepen om de weg te blijven volgen
 - ▣ Communiceren en nog eens communiceren
 - Herhalen van PBS-boodschap: moet in het behang sluipen

Randvoorwaarden

- Informatie/duiding/vorming is belangrijk
 - ▣ Verandering zit tussen de oren...
 - ▣ Ondersteuning door iemand met knowhow
- Duidelijke visie en stappenplan helpt
 - ▣ Het is een totaalproject
 - ▣ Het vraagt tijd... SWPBS als marathon
 - ▣ Ondersteuning door een SWPBS-team